

Kultur og Kirkedep.
Kopi til:
Fylkesbiblioteket

Postboks 405
8801 SANDNESSJOEN

Telefon: 75 07 57 90
Fax: 75 07 57 91
Mobil: 951 80 965
E.mail: bhh@hel.no
Org.nr.: NO 976 972 546
Bank: 4540 15 31266

Arbeidsrett: Vår rett: Dato: **12.03.2007**

Ytre Helgeland Bibliotek

Vedlagt følger utskrift av vedtak 20/07 fra styremøte i Helgeland Regionråd.

Mvh
Helgeland Regionråd

Bjørn Helge Hansen
Hege Amundsen

<i>Styre, råd utvalg m v</i>	<i>Møtested</i>	<i>Motedato</i>
Styret	Tjøtta	8.-9.mars 2007
Sak nr. 20/2007	Bibliotekreform 2014	

10.januar 2007 kom følgende melding på www.odin.no :

Kunnskapsdepartementet og Kultur- og kirke departementet sender med dette utredningen "Bibliotekreform 2014" (ABM-skrift 30) på høring. Høringsfrist er 01.04.07, se:

http://www.odin.no/kkd/norsk/dok/hoering/paa_hoering/043031-080008/dok-bn.ht

Fra ytre Helgeland Bibliotek har vi mottatt følgende forslag til høringssvar:

Ytre Helgeland Bibliotek og "Bibliotekreform 2014"

Regionen Ytre Helgeland består av kommunene Herøy, Dønna, Leirfjord, Alstahaug, Træna og Lurøy. Stillingsressursene på folkebiblioteket i de 6 kommunene varierer fra 30 % stilling i den minste kommunen til 3,58 i den største – totalt 6,85 stillinger.

Bibliotekene i våre kommuner har samarbeidet om større og mindre prosjekter i mange år – fra leseprosjekter og forfatterbesøk til innføring av felles datasystem, felles låneregler og felles serviceerklæring, innføring av nasjonalt lånekort m.m.. Nå er bibliotekene i regionen i gang med å utarbeide en felles bibliotekplan, et arbeid som er finansiert av Helgeland regionråd, Nordland fylkesbibliotek og kommunene.

På biblioteksektoren drøftes det å utvide regionsamarbeid til også å omfatte kommunene Rødøy og Nesna. Årsaken til det er at de grenser opp mot vår region og at de er sammenlignbare med oss i forhold til geografi og folketall.

Bibliotekreform 2014 er en total gjennomgang av biblioteksektoren i Norge. Utredningen inneholder mange og gode mål og tiltak for en satsing på bibliotek og for å gjøre bibliotekene i stand til å møte dagens og fremtidens utfordringer. Målsettingen er å få løftet bibliotekene fram som de kunnskapsressursene de er og også i framtiden skal være. Utredningen er delt i tre klare og entydige målområder: **Innholde og tjenester, Struktur og organisering og Kompetanse og forskning**

Innholde og tjenester

Bibliotekutredningen vektlegger og understreker bibliotekenes rolle som kunnskapskilde, læringsmiljø og arena for lesing og leseglede, kultur- og litteraturformidler m.m. Biblioteket skal også styrkes som bidragsyter i forhold til inkludering og integrering av innvandrere.

Vi vil understreke viktigheten av et godt bibliotek i forhold til lesestimulering for barn i alle aldre – fra barnehage til avsluttet videregående. For elever i grunnskole og videregående skole er skolebiblioteket en viktig læringsressurs – spesielt i forhold til å orientere seg i

informasjonsjungelen og i forhold til kildekritikk. For studenter i høyere utdanning er bibliotekene ved studiestedet et viktig ressurs, men mange studenter, særlig de som følger desentraliserte studier eller fjernstudier, bruker også folkebiblioteket mye for å søke informasjon og som fysisk studiested. Derfor må biblioteket ligge der elevenes og studentene hovedsakelig ferdes, ved bosted, lærested eller arbeidssted. Et bibliotek som ligger 2-3 timers reise borte, vil ikke ha samme betydning.

Gode skolebibliotek er en av forutsetningene for gjennomføring av Kunnskapsløftet i norske skoler. I små kommuner er det naturlig å se skolebibliotekene og folkebibliotekene i sammenheng, og å etablere kombinasjonsbibliotek. Disse må sikres en god tilgang på litteratur og andre medier gjennom de offentlige innkjøpsordningene.

Det samme gjelder tilgang til digitale ressurser. AMB-utvikling må sikre tilgang til sentrale digitale kunnskapskilder, som leksika, andre oppslagsverker, avisarkiver og lignende, gjennom gunstige lisensavtaler eller konsortier.

En sentral forutsetning for å kunne tilby alle våre brukere rask tilgang til digitale kunnskapskilder, er utbygging av gode bredbåndsnett i alle deler av landet. Vi mener derfor at staten må ta ansvaret for å sikre at alle landets innbyggere har like muligheter i forhold til dette.

Struktur og organisering

Ytre Helgeland Bibliotek har en befolkningsmengde på ca. 15000 mennesker i sitt område - fra 450 innbyggere i den minste kommunen til 7500 i den største – med en samlet stillingsmengde

på 6,85 stillinger innenfor folkebibliotek. Bibliotekplanen for Ytre Helgeland vil foreslå en utvidelse av stillingsmengden på folkebibliotekene i regionen for at vi skal kunne være på høyde med utviklinga i samfunnet, og for at bibliotekene skal kunne yte den kvaliteten på tjenestene som brukerne har krav på. Med større stillinger vil vi få mer stabil arbeidskraft og dermed også mer stabil kompetanse.

Bibliotekreform 2014 sier at en konsolidert bibliotekenheter skal ha et minimum på 6-8 årsverk med variert bibliotekfaglig kompetanse.

Ved en konsolidering av bibliotekene bør det ikke bare ses på samlet stillingsmengde.

Geografiske forhold må tillegges minst like stor betydning. I tillegg må allerede etablerte regionsinndelinger og samarbeidstradisjoner få stor betydning for hvilke bibliotek som skal konsolideres til én enhet.

Bibliotekreform 2014 sier videre at det vanligvis bør finnes minst én bibliotekavdeling i hver kommune som inngår i den nye organisasjonen, men at hver bibliotekorganisasjon må vurdere hvilken struktur som er mest hensiktsmessig for at innbyggerne skal få et bedre bibliotektilbud.

Geografien i vår region, med mange øyer med til dels store havstykker mellom, tilsier at noen av kommunene også i framtiden vil måtte opprettholde flere bibliotekavdelinger for at folk skal ha et reelt bibliotektilbud. Å tilby folk et bibliotek som ligger en halv dagsreise borte, er etter vårt syn ikke å gi folk et bedre tilbud. Et annet argument for å opprettholde en desentralisert struktur er at filialene ofte er kombinerte folke- og skolebibliotek. Det nasjonale Kunnskapsløftet og bibliotekets betydning som læringsarena og litteratur-/kulturformidler osv., tilsier at det må skje en satsing på skolebibliotekene både fra lokalt hold og sentralt hold i form av økte personalressurser og bedre innhold. Det er

også viktig at kommunene, eller de konsoliderte bibliotekene i framtiden, får et tilstrekkelig antall eksemplarer av kulturfondbøker og andre medier for å sikre at skolebibliotekene får et minimum av ny litteratur tilført.

Tilbudet til brukerne av et framtidig konsolidert bibliotek må ikke bli dårligere enn i dag. Målet med konsoliderte biblioteker må være å styrke bibliotektjenestene i alle kommunene, store som små.

En naturlig følge av en konsolidering av bibliotekene i Norge, vil være en tillempling av bibliotekloven av 1985. For å sikre gode bibliotektjenester for hele befolkningen, uavhengig av bosted, arbeidssted eller eventuelt studiested, mener vi loven fortsatt må pålegge kommunene å sikre et godt bibliotektilbud for sine innbyggere i egen kommune selv om biblioteket inngår i en konsolidert enhet.

Andre tiltak som foreslås i Bibliotekreform 2014 for å utvikle det fysiske biblioteket og bedre samarbeidet mellom bibliotekene, er å etablere et investeringsprogram for biblioteklokaler og en landsomfattende transportordning for distribusjon av materiale mellom bibliotekene. Dette ser vi som svært positivt. Investeringsprogrammet må omfatte både nybygg og ombygging/tilpassing av bestående bygg for å tilfredsstille dagens krav til bibliotek. Når det gjelder transportordninger, må det ikke bare tas hensyn til at nye transportordninger skal være billigere enn dagens løsning. Bibliotekene i store deler av landet er allerede gått over fra Posten til Norsk bibliotektransport, noe som har ført til betydelig lengre transporttid når det gjelder sendinger til bibliotek i distriktene i Nord-Norge. Årsaken til det er at Norsk bibliotektransport i dag er avhengig av å bruke flere underleverandører. Bedre service for alle bibliotekbrukerne i form av kortest mulig leveringstid må tillegges betydning.

Kompetanse og forskning

For å fornye kompetansen innen biblioteksektoren, legger Bibliotekreform opp til å etablere et kompetanseutviklingsprogram som primært rettes mot konsoliderte bibliotek og som forutsetter kompetanseplaner for bibliotekene. I et samfunn i stadig endring og der endringstakten øker, blir kompetanseutvikling viktigere og viktigere. Vi ser derfor en slik sentral satsing på kompetanseutvikling som svært positiv, men ikke-konsoliderte bibliotek må ikke stenges ut fra en slik ordning.

Andre positive tiltak som foreslås er hospitering for bibliotekansatte, nettverksgrupper med deltakere fra ulike typer bibliotek med det formål å utvikle nye tjenester, arbeidsmetoder og organisering, styrke kompetansemiljø ved Nasjonalbiblioteket og etablere et forskningsprogram der ABM-området inngår.

Bibliotekreform 2014 foreslår svært mye spennende og positivt for utvikling av biblioteksektoren.

Avgjørende i forhold til gjennomføring av tiltakene, er imidlertid at utredningen følges opp med tilstrekkelig statlige midler. Det gjelder ikke minst prosjektmidler til utprøving av konsoliderte bibliotekmodeller, investeringer i moderne biblioteklokaler, gode transportordninger, satsing på skolebibliotek for å styrke bibliotekets rolle som læringsarena og læringsressurs, utvikling av digitale tjenester og å sikre alle bibliotek tilgang til viktige digitale ressurser.

Konsolideringen av museene i Nordland fylke har vært svært positiv for museumssektoren. Statlig tilskudd til kommuner som går inn i en konsolidert museumsenhet, har ført til økt i

satsing på museum og lokalt ansatt museumspersonale i disse kommunene. En liknende statlig satsing på bibliotek vil kunne gi oss det Norgesbiblioteket reformen legger opp til.

Vi ønsker at Bibliotekreform 2014 munner ut en Stortingsmelding, for på denne måten å legge tyngde i den, og for å få de nødvendige økonomiske midler som må til for å realisere målsettingene i Bibliotekreform 2014.

Innstilling:

Helgeland Regionråd slutter seg til høringsuttalelsen fra Ytre Helgeland Bibliotek, og understreker at dette gjelder kommunene Herøy, Alstahaug, Leirfjord, Dønna, Lurøy og Træna.

Regionrådet vil likevel ikke - uten nærmere drøftelser mellom de berørte kommunene - ta stilling til ny organisasjonsstruktur.

Regionrådet ber likedan om at Bibliotekreform 2014 blir tatt opp som Stortingsmelding.

Det utarbeides eget hørings svar fra Vefsn kommune

Vedtak:

Innstillingen enstemmig vedtatt